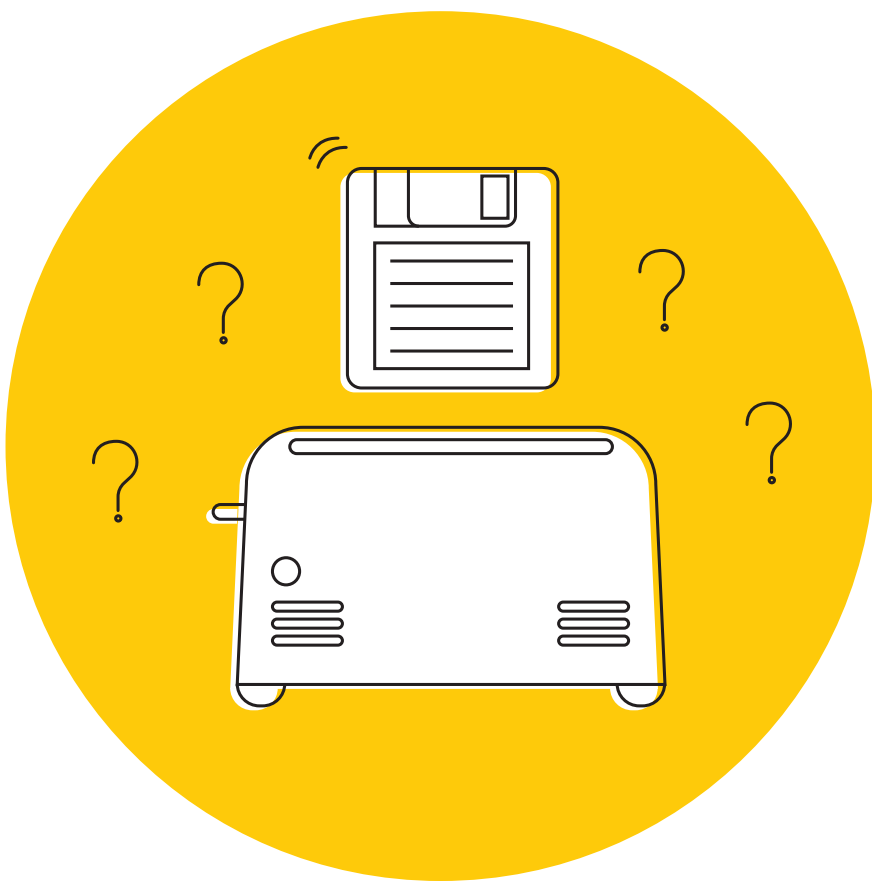

MENINGSFULLA FÖREMÅL

1

Håll en dag eller vecka då eleverna får ta med sig (en bild på) ett föremål som betyder mycket för dem. Ni kan samla alla föremål och gissa vems de är.

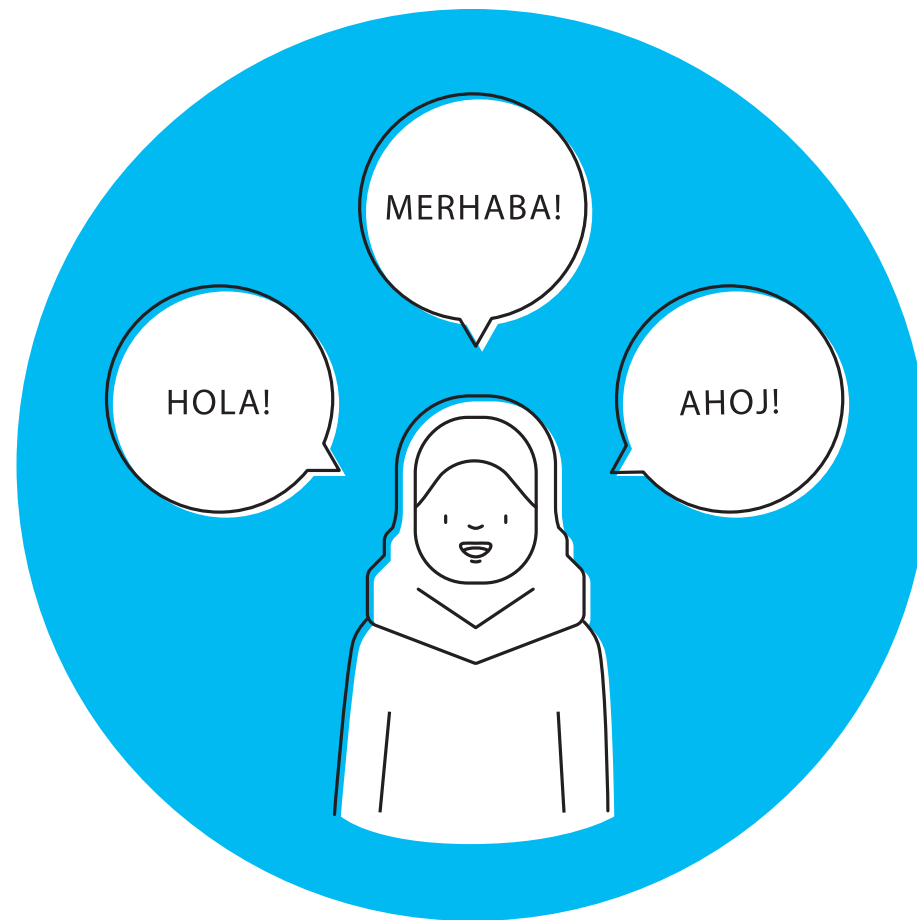
Varje elev får berätta om sitt föremål och varför det är viktigt för honom/henne. Ni kan också ta "styrkebilder" med föremålen.

LÄR ER VARJE MÅNAD LEKTIONENS HÄLSNINGSFRAS PÅ NÅGOT SPRÅK

2

I slutet av läsåret har alla lärt sig hälsningen på tio språk.

GÖR SKOLANS SKYLTA PÅ OLIKA SPRÅK

3

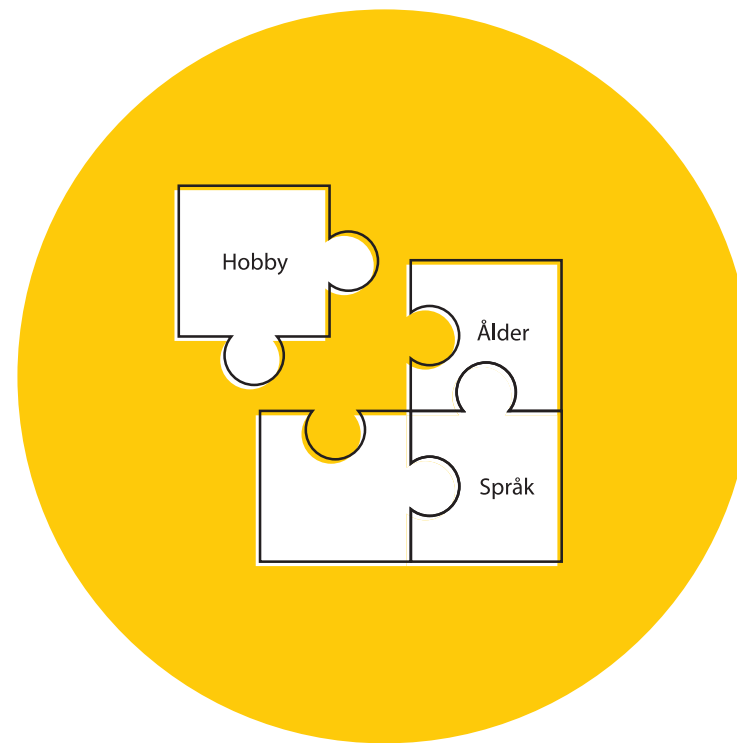
DIVED

buokkal gillii ja kultuvrii • sukella kieleen ja kulttuurin • dyk i diversitet

IDENTITETSPUSSEL

4

Gör ett identitetspussel med
elevgruppen. Fundera på vad som gör var
och en till en unik individ.

DIVED

buokkal gillii ja kultuvrii • sukella kieleen ja kulttuurin • dyk i diversitet

PARTY!

Uppgiften är bra för att väcka elevernas intresse för ett tema, för att aktivera deras förkunskaper och kan också användas för att repetera det man lärt sig.

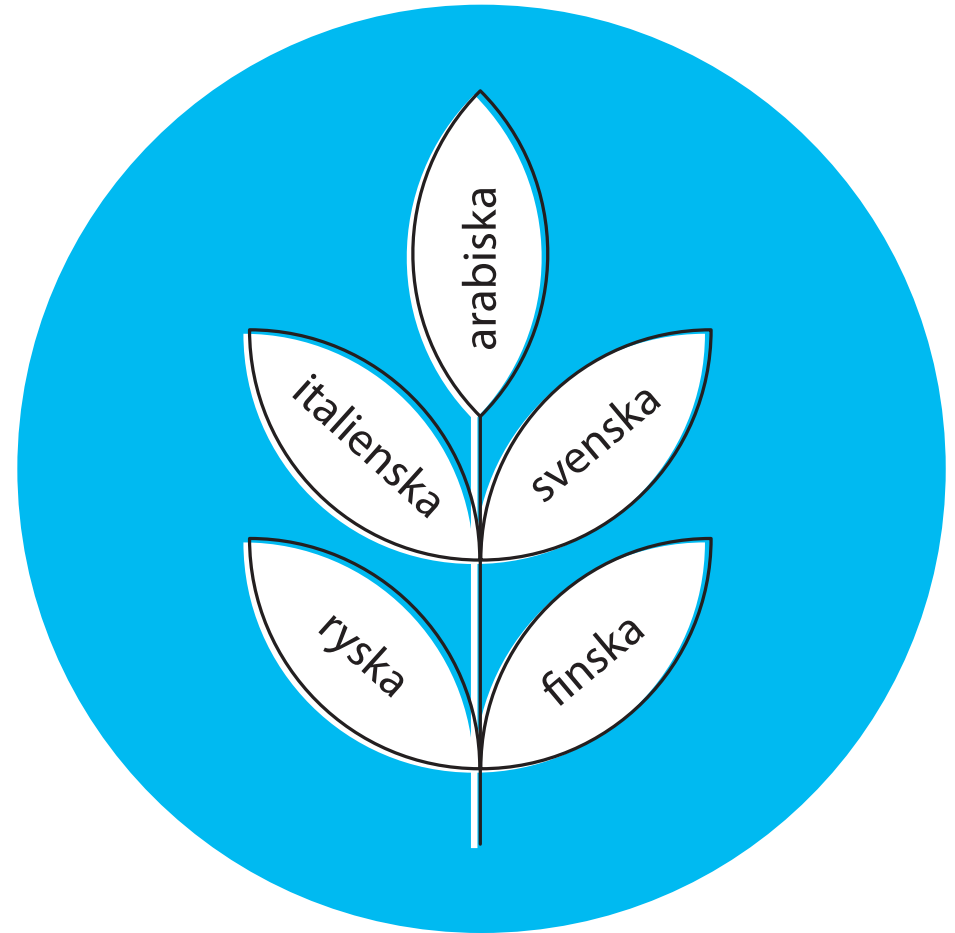
Eleverna får varsin fråga om undervisningsämnet på en lapp. Då lapparna delats ut sätts partymusiken på. Eleverna går runt i klassen så länge musiken hörs och då musiken tystnar bildar de par. Båda ställer sina frågor till varandra och funderar tillsammans på svaren.

Övningen fortsätter och varje gång musiken tystnar bildar eleverna nya par. I slutet av övningen kan eleverna själva hitta på frågor till varandra.

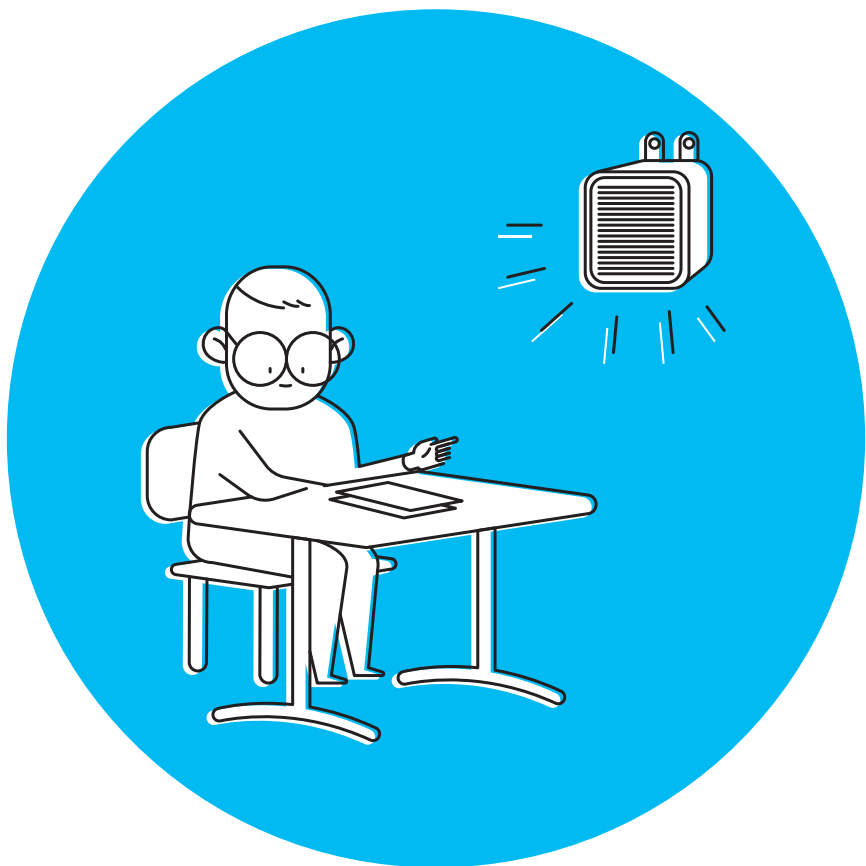
VILKA SPRÅK TALAS I KLASSEN?

Gör tillsammans en plansch över de språk som talas i klassen. Planschens design bestämmer eleverna själva, det kan vara t.ex. en språkgata, språkhav, språkträd eller språkhimmel. Häng upp planschen i klassen.

DE EUROPEISKA SPRÅKENS DAG FIRAS DEN 26.9.

7

Under veckan kan elever och personal göra pålysningar eller ge information på olika språk. När informationen ges, fundera med elevgruppen vilket språk det är fråga om.

Var det någon som förstod vad informationen handlade om? Pålysningarna kan med fördel vara sådana som handlar om skolans vardag.

DIVED

buokčal giillii ja kultuvrii • sukella kieleen ja kulttuurin • dyk i diversitet

HUR MÅNGA SPRÅK TALAS I SKOLAN?

8

Sätt ut information om hur många språk som talas i skolan på skolans hemsida eller annan informationskanal. Informationen kan vara i form av en text, bild, video eller länk.

DIVED

buokčal giillii ja kultuvrii • sukella kieleen ja kulttuurin • dyk i diversitet

MENING MED MEDVÄRDE

9

Välj tillsammans en mening som är kopplad till det ämne eller tema ni just nu håller på med. Meningen kan komma från en lärobok, en faktabok eller en nätsida. Diskutera både innehållet och språket i meningen 15-20 minuter. Diskussionen kan inledas med frågan: Vad ser du i meningen?

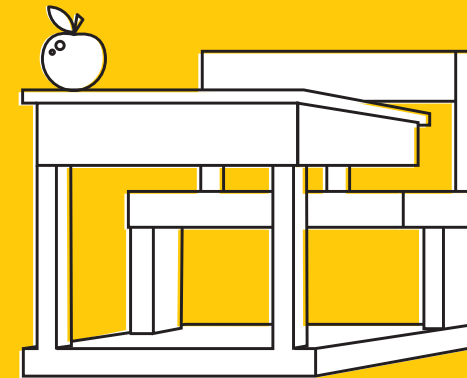
Den allätande kråkan har bättre möjligheter att överleva vintern än många andra stannfåglar.

SKOLBYGGNADENS STOLAR

10

Granska skolbyggnadens stolar. Hurdana stolar finns det i olika rum? Vilken typ av stolar används av vem? Var finns det flest stolar, var finns inga? Hurdan är storleken och formen på stolar som används av olika personer?

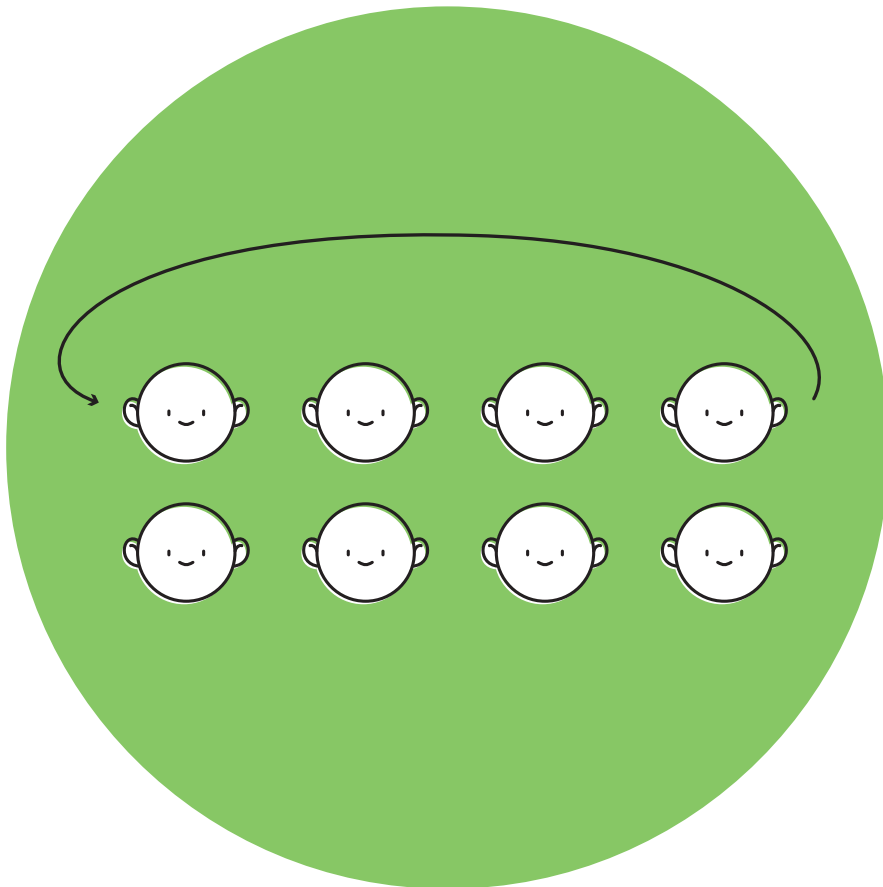
Undersök också hurdana stolar det fanns i skolan förr i världen och hurdana stolar skolor i andra länder har. Hur tror ni att stolarna i framtidens skolor kommer att se ut?

DISKUTERANDE RADER

Organisera klassen i två rader så att var och en har ett par mitt emot. Under interaktionen kan man t.ex. öva sig på dialog eller tala om vad man lärt sig idag - möjligheterna är oändliga.

Eleverna pratar med sitt par tills läraren ger tecken att paren ska bytas. Den ena raden står på plats, den andra flyttar ett steg åt sidan. Den som är på ena ändan byter rad.

DEN 6.11. FIRAS SVENSKA DAGEN

Lyssna med elevgruppen på Modersmålets sång och gå sedan på upptäcktsfärd runt skolan och i närmiljön.

Vad hittar ni på svenska?

BILDDAGBOK

Gör tillsammans i elevgruppen en bilddagbok, där ni under en hel skoldag dokumenterar vilka språk och dialekter ni använt. Man kan också ta bild på olika språkanvändningstillfällen, som t.ex. att sända ett meddelande.

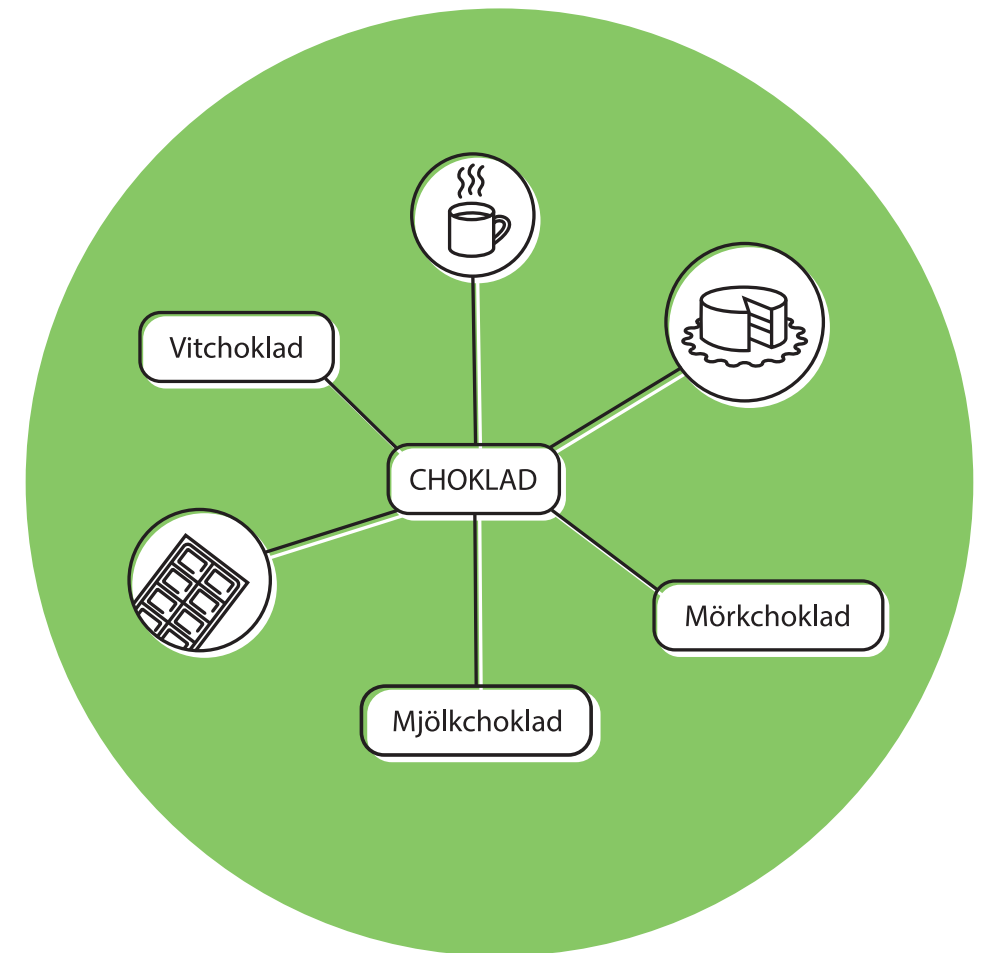
Bilddagboken ska förutom bilden också innehålla en beskrivning av vilken sorts språkanvändning bilden visar. Samla bilderna till en gemensam dagbok på en digital plattform.

TANKEKARTA

Låt eleverna öva att göra en tankekarta. Eleverna jobbar i grupp och får själva välja ett ämne för sin tankekarta.

Då eleverna får välja ämnet själv blir övningen mer motiverande. Observera att tankekartan kan livas upp med bilder.

KULTURENS ISBERG

Ta hjälp av isberget som metafor för att diskutera kultur med elevgruppen. Vilka synliga aspekter finns det i olika kulturer?

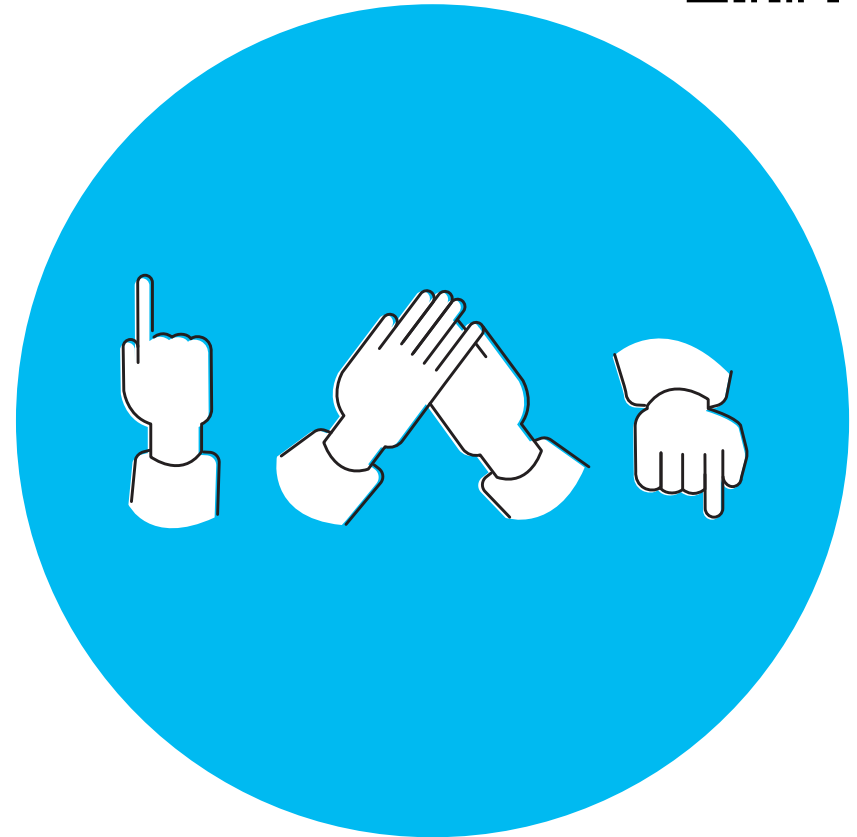
När ni har listat synliga aspekter är det dags att prata om de osynliga eller outtalade delarna av kulturer och hur de är kopplade till de synliga aspekterna. Till kulturens osynliga delar hör t.ex. värden, uppfattningar och övertygelser.

LÄR ER NÅGRA STÖDTECKEN I ELEVGRUPPEN

Ni kan också genom att Googla hitta och jämföra vilka tecken som används i finlandssvenskt teckenspråk, finskt teckenspråk och svenskt teckenspråk.

www.handlaget.fi

Kan ni lista ut vad dessa tecken betyder?

LÄT ELEVGRUPPEN SÄNDA VYKORT UTOMLANDS

www.postcrossing.com

ETT ÄMNESÖVERSKIDANDE PROJEKT

Gör ett ämnesöverskridande projekt med eleverna. Projektet kan t.ex. vara att sammanställa en flerspråkig och -kulturell kokbok, att göra en flerspråkig presentationsvideo av skolan eller klassen eller att komponera en flerspråkig låt och göra en koreografi till.

FRAYERS SCHEMA

Det här schemat för att jobba med ordförråd fungerar i vilket ämne som helst.

Eleverna fyller gruppvis i schemat elektroniskt eller i sina häften. Eleverna söker upp nya ord att lära sig i lärostoffet, söker definition och synonym för dem, föreslår meningar där de nya orden kan användas och söker eller ritar bilder som illustrerar dem.

Elevgruppen kan fördela uppgifterna mellan sig. Eleverna kan också delas in i språkdetectivgrupper som varje dag lägger till 2-5 nya ord i schemat. I slutet av veckan kan klassen ordna en frågesport.

OLIKA KULTURER

Fundera tillsammans med eleverna vad som är gemensamt - alltså universellt- i olika kulturer. Fundera sedan vidare om det ändå kan finnas skillnader inom dessa gemensamma aspekter.

Till exempel att hälsa på varandra kan anses universellt, men sätten att hälsa varierar. Sätten att hälsa varierar också inom kulturer.

BILDA PAR

I Bilda par-uppgiften ska man söka den som har en lapp som passar ihop med ens egen. Uppgiften kan användas för att öva både språk och innehåll.

Exempel:

1. Gör fråge- och svarlappar om det som behandlas under lektionen.
2. Dela ut frågelapparna till halva klassen och svarslapparna till andra halvan.
3. Eleverna bildar par genom att gå runt i klassen och fråga, tills man hittar den som har det kompletterande svaret eller frågan.
4. Då eleverna hittat sin partner skriver de tillsammans ner en ny fråga.
5. Eleverna läser upp sin nya fråga för klassen.
6. Alternativt kan man blanda lapparna igen och så gäller det på nytt att bilda par.

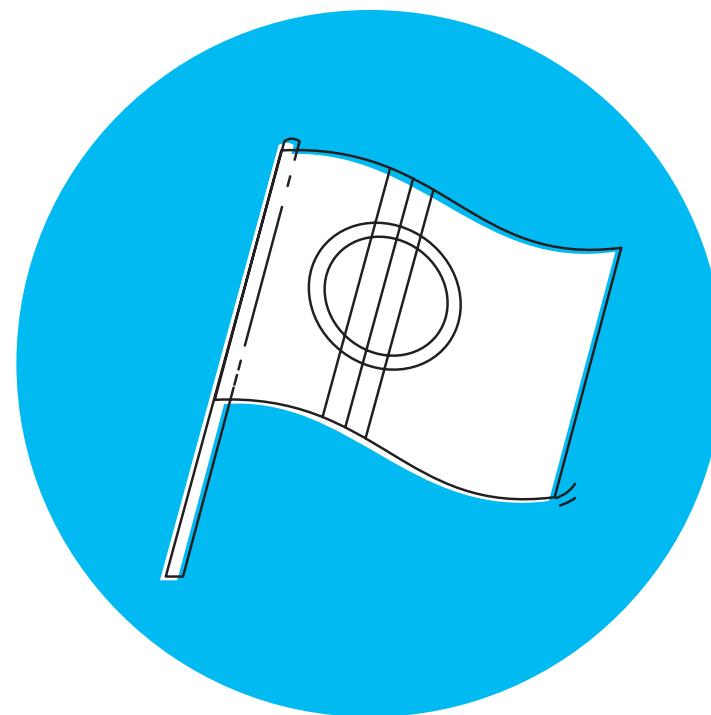

SAMISKA NATIONALDAGEN FIRAS DEN 6.2.

sagdetpasamiska.yle.fi

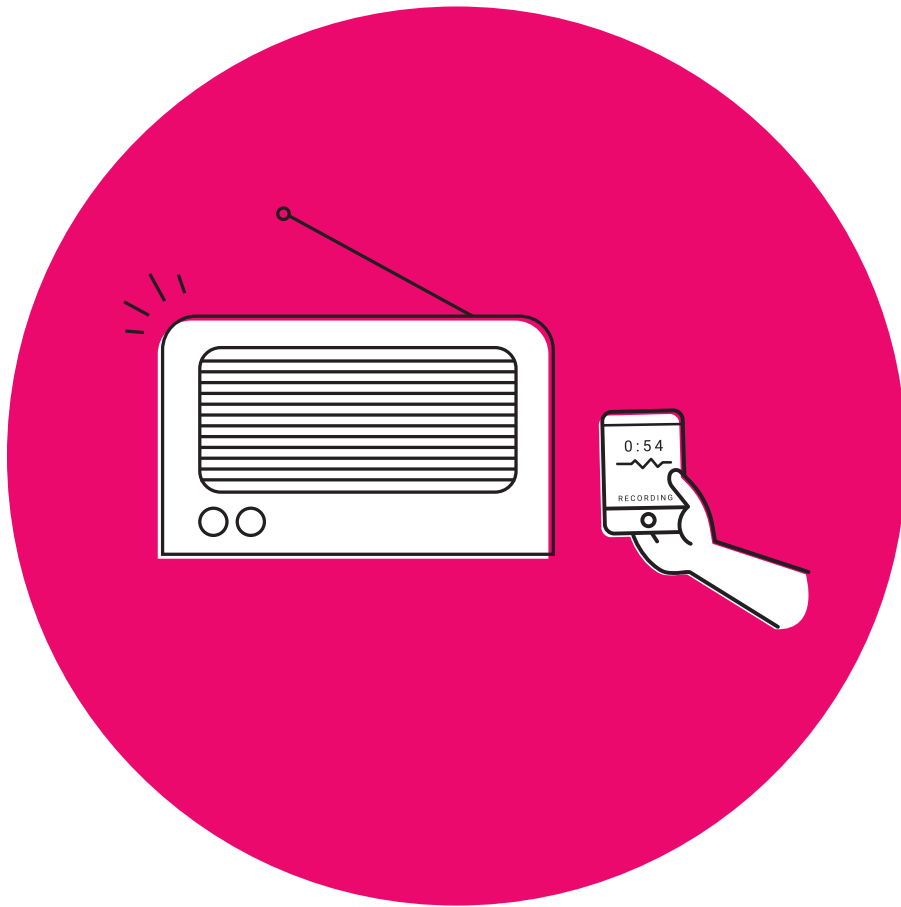
Fira nationaldagen genom att lära er några ord samiska i elevgruppen.

Kan du färglägga den samiska flaggan? Den röda halvcirkeln på flaggan symboliserar solen och den blå halvcirkeln månen.

HITTAR DU FLER ÄN TIO SPRÅK HEMMA HOS DIG?

Ta med bilder eller inbandat ljud som bevis.

KALEVALA OCH DEN FINSKA KULTURENS DAG FIRAS DEN 28.2.

Låt eleverna samla föremål som har med den finska kulturen att göra i en gemensam kulturbox.

Diskutera varför dessa föremål valdes till kulturboxen. Hur hör de till den finska kulturen? Om ni vill kan ni också ordna en utställning eller ett kulturtorg för hela skolan med föremålen i kulturboxen.

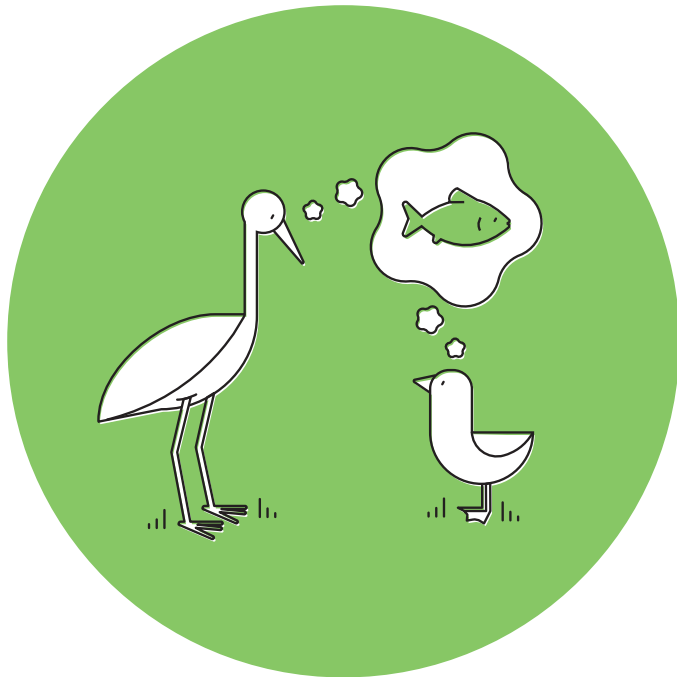

ATT JÄMFÖRA SAKER MED VENN-DIAGRAM

Diagrammet kan användas för att jämföra två saker, t.ex. storstaden och landsbygden, två karaktärer i en berättelse, två språk eller flyttfåglar och stannfåglar.

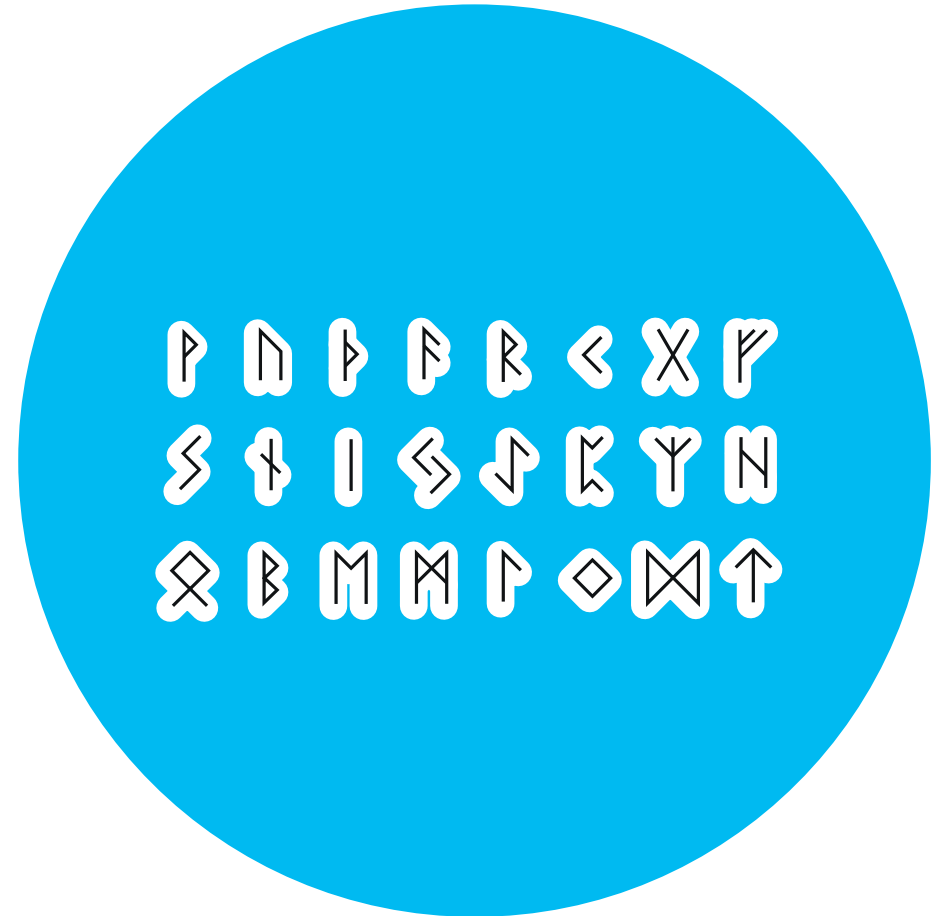

Med hjälp av diagrammet kan man synliggöra både likheter och skillnader. Diagrammet kan också göras till en poster i klassrummet.

TALAR DU FOTIS ELLER RUBY?

Gör kort faktainfo om ordförråd och språkbruk kopplat till sådana intressen som eleverna i klassen har.

VISSTE DU ATT DU ÄR PRIVILEGIERAD?

Gör tillsammans en övning som väcker tankar om makt och privilegier. Läraren sätter en skräpkorg framför klassen och ger varje elev en hopknycklad pappersboll.

Uppgiften är att kasta pappersbollen i skräpkorgen från sin egen plats. De som sitter på första raden har förstås betydligt större möjligheter att lyckas än de som sitter längre bak i klassen. Man kan lyckas också från bakre raden, men det kräver större ansträngning. Uppgiften är en bra inledning till diskussioner om makt och privilegier.

I BÖRJAN OCH SLUTET AV ETT TEMA

Tabellen kan användas som stöd när man börjar behandla ett nytt tema.

Sådant som man muntligt talat om på partyt (kort 5) kan fördjupas med denna skriftliga uppgift. Det är lätt att gå tillbaka till tabellen senare, när det man förutspått behandlats.

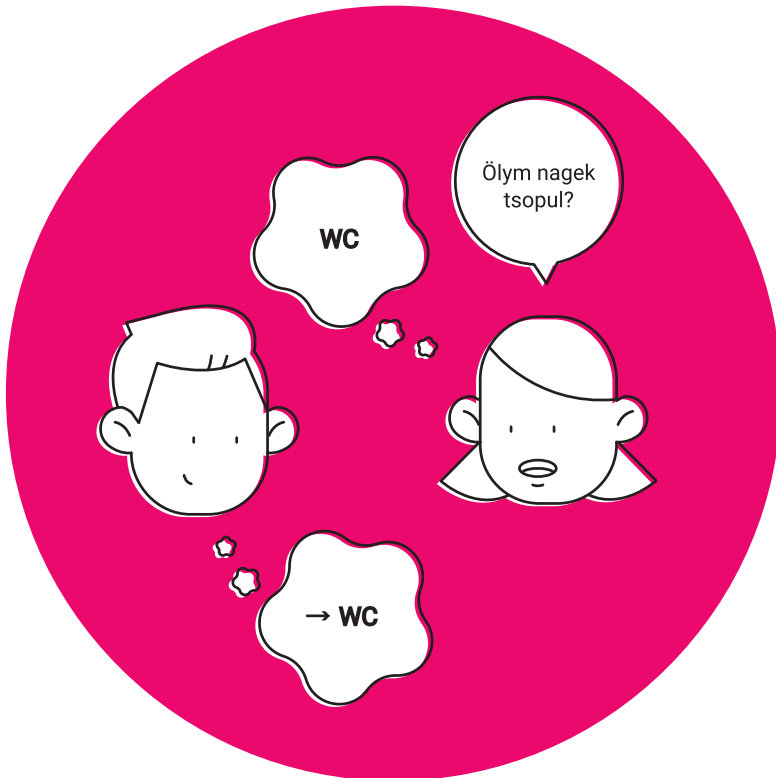

ETT NYTT SPRÅK

Dela in klassen i mindre grupper. Varje grupp får till uppgift att utveckla ett eget språk, som inte ska vara något känt talat språk.

Grupperna filmar en video av en situation där deras nya språk används. Det kan t.ex. vara en situation där den ena frågar var toaletten är och den andra beskriver vägen. Klassen tittar tillsammans på alla gruppers videor och funderar vad som händer i kommunikationssituationen.

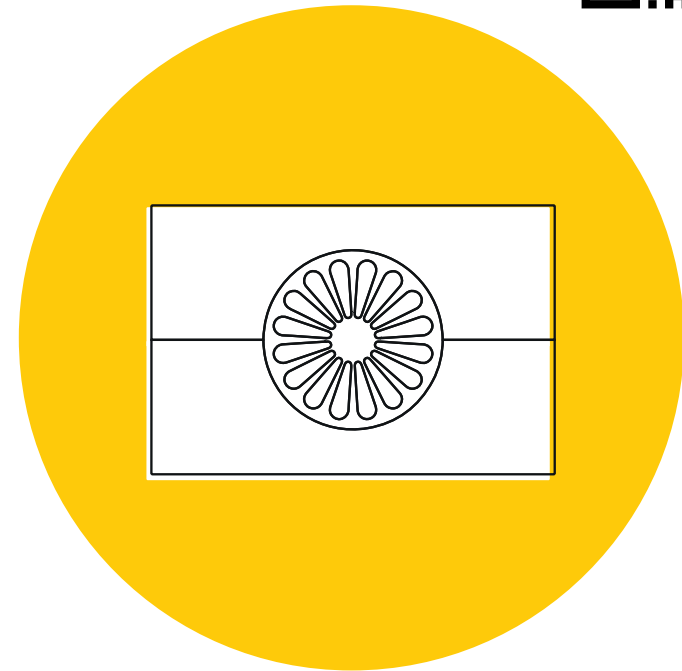
Hur kan man veta vad som händer i en situation, även om man inte kan språket?

ROMERNAS NATIONALDAG FIRAS DEN 8.4.

Bekanta er med den romska kulturen t.ex. med hjälp av rappar, animationer och språket.

www.romanit.fi

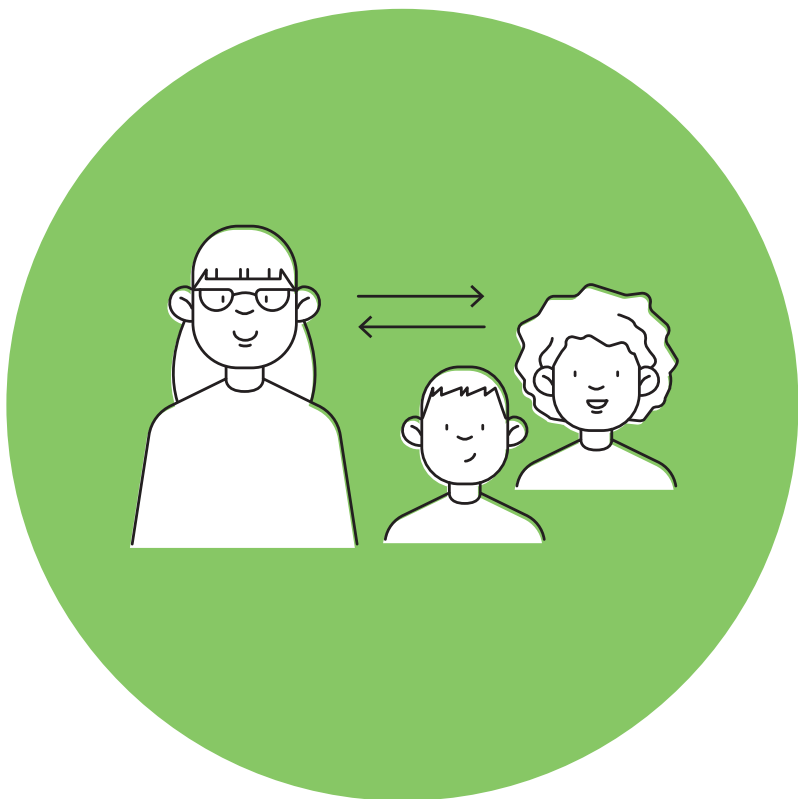
Visste du att den blå färgen på romernas flagga symboliserar himlen och andliga värden, medan den gröna färgen symboliserar jorden och världsliga värden?

ÖMSESIDIG UNDERVISNING

31

Välj ett kapitel. Läraren visar modell för hur man kan undervisa det första stycket. Tanken är att söka den mest centrala informationen, ställa frågor och sammanfatta den mest centrala informationen.

De följande styckena delas ut till elevgrupperna att ansvara för. Till en början undervisar läraren och elevgrupperna turvis, men senare undervisar läraren bara det första stycket och elevgrupperna ansvarar för de andra styckena.

DIVED

buokçal gillii ja kultuvrii • sukella kieleen ja kulttuurin • dyk i diversitet

SE PÅ NYHETER PÅ TECKENSPRÅK

32

Vad lär ni er om teckenspråk genom att titta på nyheterna?

DIVED

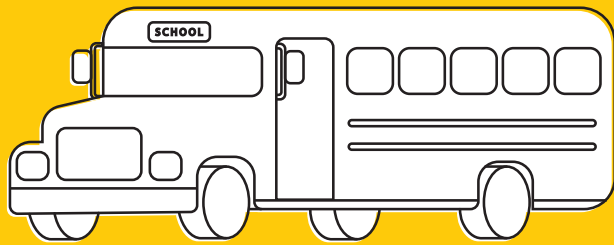
buokçal gillii ja kultuvrii • sukella kieleen ja kulttuurin • dyk i diversitet

OLIKA KULTURER I SKOLOR

Skolor i olika länder har olika kulturella praktiker.

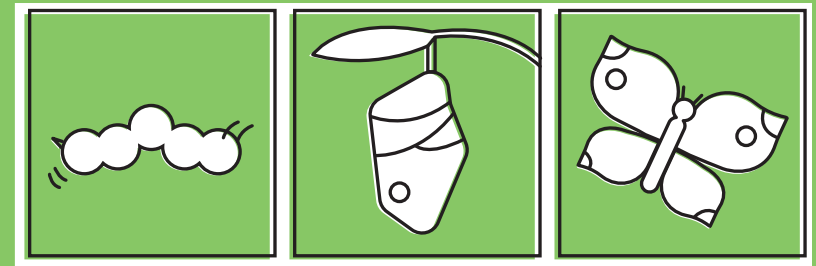
Som exempel: Har skolan raster? När på året har man lov? Hur långa är skoldagarna? Använder man skoluniform? Har man på skorna inomhus? Hur tilltalar man läraren? Hur mycket läxor får eleverna?

Ta reda på vilka praktiker och principer som gäller i skolor i olika länder och diskutera dem. Om ni vill kan ni under en hel skoldag försöka följa något annat lands skolpraktiker.

SERIE

Be eleverna rita en serie av det de läst.

SPRÅK- OCH KULTURPIZZA

Fundera med gruppen vilken sorts digiuppgift med fokus på språk, kultur eller bägge de skulle vilja göra.

Digitala redskap väljer man enligt egen smak och man kan gärna använda bild, ljud, video och/eller text.

